

Tomi Nevalainen

Vuosien varrella keräytyneitä ajatuksia ja kokemuksia metsästyskoirista

Aluksi tiivis puristus itsestäni, että pääsette hiukan kiinni kirjoittajaan. Olen Tomi Nevalainen, ikää 45 vuotta. Juuret ja veri ovat vahvasti Pohjois-Karjalasta. Asuinpaikkani on nyt Hamina. Perheeseeni kuuluu vaimo ja kaksi lasta. Talossa tällä hetkellä kolmevuotias karkeakarvainen saksanseisoja ja kaksivuotias jack russel. Olen metsästänyt kaikkea riistaa lähes 10-vuotiaasta alkaen. Ensimmäinen koirani oli pystykorva, jonka sain 12-vuoden ikäisenä ja siitä lähtien minulla on aina jonkunlainen koira ollut. Minulla on oma yritys: Tompan Rakennus ja Riista Oy, joka antaa toistaiseksi leivän rakennuspuolelta.

Sitten itse asiaan:

Ideana on kertoa omia kokemuksia ja ajatuksia. Toivottavasti kirjoitukseni herättää lukijoissa uusia ajatuksia, koirien kanssa kansa elämisestä, jo kertyneiden omien kokemusten lisäksi. Yhteisistä kokemuksista olisi kiva päästä keskustelemaan muiden harrastajien kanssa yhdessä. Haluan tehdä selväksi, etten pidä itseäni minään koira asiantuntijana/kouluttajana. Tekstini pohjautuu osaksi kokemukseen, osaksi korvan taakse jääneisiin, sekä lukemattomiin pohdintoihin eri tilanteissa. Olisiko näin hyvä toimia ja edetä missäkin asiassa.

Kirjoitukseni perustuu seuraan asioihin

Pennun valinta

Peruskoulutus, laumaan sovittaminen, sekä normaali arki koiran kanssa

Riistalle

Koiran lukeminen ja sen oppiminen, sekä hyviä opetuksia myös siinä epäonnistumisesta

Koiran ruokinta ja sen yllätykset

Koirien luonne erot ja se paljon puhuttu veren perintö

Yhteys koiraan ja sen tärkeys

Sisä- vai häkkikoira ja siitä kertyneitä kokemuksia

Huoli meille soveltuvien metsästyskoirien tulevaisuudesta

Pennun valinta

Pennun valinta on itselleni tullut jokaisen koiran jälkeen aina tärkeämmäksi. Pidän tärkeänä, että pääsen valitsemaan sen itsestäni juuri parhaalta tuntuvan pennun. Esimerkiksi viimeisen seisojan pennun valinnassa minulla oli loistava mahdollisuus valita kolmesta nartusta. Kävin katsomassa pentuja kolme kertaa ja päällepäin niistä en löytänyt juurikaan mitään eroa. Kaksi erottui kuitenkin jo jostain syystä joukosta. Toisella kerralla näistä kahdesta erottui taas yhtä ”hyvästä” syystä toinen. Kolmannella kerralla se tunne vahvistui, joten valinta oli turvallinen tehdä.

Uskon, että tämä jokin vahva mystinen tunne on tärkeä. Siitä riippuu mielestäni pitkälti millaiseksi suhde koiraan ikinä tulee kehittymään. Miten syvä yhteistyö ja yhteisymmärrys saavutetaan ja se

tunne pysyy vahvana koiran elinkaaren loppuun saakka. Kaikki ne yhteiset vuodet tulevat olemaan näin arvokkaampia, sekä antoisampia – näin ainakin minulle.

Tämä on asia jonka arvo minulla on vuosien myötä korostunut. Viimeisin seisojani on minun yhdeksäs metsästyskoira ja koen, että minulla ei ole koskaan ollut niin hyvää suhdetta mihinkään koiraan, kun minulla siihen on. Se on minulle erittäin tärkeä koira. On uskomatonta kuinka se voikin lukea välillä ajatukset (*ainakin tuntuu niin*) ja toimimaan niiden mukaisesti. Koirasta voi mielestäni myös sanoa, että se on niin älykäs kun se opetetaan olemaan. Mitä enemmän sen päätä harjoitetaan, niin sen enemmän se osaa sitä myös käyttää.

Kun mietin syitä miksi koirat tuntuvat iän myötä rakkaammilta ja tärkeämmiltä, niin mielessäni käy toive ja ajatus yhteisymmärryksestä. Olen ehkä lopultakin alkanut vähitellen ymmärtämään koiriani ja sitä kautta kouluttamaan niitä paremmin ja järkevämmin. Sen myötä saan niiden kanssa elämisestä yksinkertaisesti vaan enemmän irti.

Yksi huikeimpia suorituksia mihin koirat mielestäni kykenevät ovat koirat, jotka varoittavat mm. ennakkoon erilaisten kohtausten tulemisesta omistajilleen. Ne ovat asioita, joita oikein kukaan voi kunnolla selittää. Miten se on mahdollista. Joten välillä sitä miettii väkisinikin, että mitä kaikkea ne jättävät meille ”kertomatta”.

*Koiran pennun valinta tärkeää.
Jotkut varaavat mukaan riittävästi
apujoukkoja.
Kuva TimoPoutiainen*

Peruskoulutus.

Laumaan sovittaminen, sekä normaali arki koiran kanssa.

Tämä on aihe jonka kirjoittamista mietin tähän juttuun, koska kaikilla on omat hyvät tapansa ja lisää löytyy koirakirjoista yllin kyllin. Kirjoitan nyt miten meillä etupäässä eletään ja miten menettelyt ovat suhteellisen hyväksi kaavaksi toistaiseksi todettu.

Pennun peruskoulutus meillä alkaa heti, kun se saapuu taloon. Ihan perussettiä alkuun, eli istumiset ruokakupille, ovista itse ensin, jne. Sitten luokse tulon ja kontaktin otosta palkitsemista, jne. Me aloitetaan tämä heti siksi, koska miksipä sitä viivyttämään. Tuossa iässä pentu on vastaanottavaisimmillaan ja se oppii asioita, ettei se edes huomaa oppivansa. Sanojen opetuksen huomaamaton sisäänajo, on mielestäni aika sopiva myös tähän saumaan.

Pyrin tekemään saman tien hyvin selväksi, kuka ja ketkä talossa määräävät. Uskon että koiran on helpompi olla, mitä selvempi sille sen paikka laumassa on. Näin siitä kehittyi mielestäni todennäköisemmin myös tasapainoisempi koira.

Pidän myös etenkin alkuun, noin ensimmäisen vuoden hiukan astetta kovempaa kuria. Kun tässä vaiheessa asioihin puuttuu tarpeeksi tiukasti, niin kaikki loppuvuodet tulee olemaan sen helpompia. Koiralle ei jää piirunkaan epäselvää kuka määrää, oli tilanne mikä hyvänsä. Aika-ajoin mietin, varsinkin vaimon huomautuksen jälkeen, että otanko välillä liian reippaasti. Moni koira menee vähän sillä samalla kaavalla, vaikka aina pitäisi jaksaa edetä koirakohtaisesti. Syynä tähän on oma kärsimättömyyteni, josta toivon pääseväni iän myötä koko ajan enemmän eroon.

Kuva: Isännän ja koiran luottamussuhde on tärkeää.

Riistalle

Riistakosketuksia alan ottaa jo varsin nuoresta. Ihan pennusta heti alkaa jo totuttaminen kaikenlaisiin taljoihin ja turkkeihin. Siitä sitten esim. häkkielukalle (*pienpedot*). Siitä sitten jäljelle jne. Tässä pyrin menemään koiran ehdoilla ja kaavalla: iän myötä reenien määrän asteittainen lisääminen.

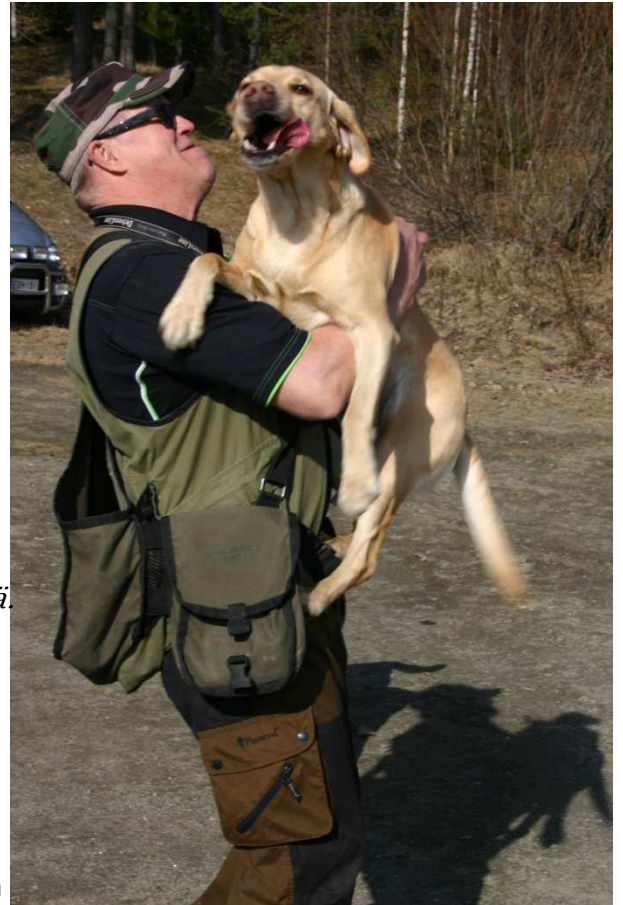
Alle vuoden ikäisen keskittymiskykyhän on varsin rajallinen, joten pyrin tekemään treenit sitä mukaa. Treeniä voi olla useampia viikossa, kunhan ne eivät kestä liian kauan. Harjoituksen jälkeen sulatellaan ja annetaan asian hautua päivästä, muutamaan ja sitten uudestaan. Tätä voitaneen kutsua myös sytyttelyksi.

On toki pentuja jotka ei paljon sytyttelyä tarvitse, mutta itse ajattelen, että ei tästä kaavasta haittaakaan ole. On aina varmempaa edetä aste asteelta. Jokainen treeni on koiralle kuitenkin yksi kokemus lisää ja mitä enempi niitä on, niin sen varmempi suorittaja siitä periaatteessa tulee.

Tässä samalla kehittyy myös yhteistyö isännän kanssa ja koiralle tulee paremmin selväksi, että hommaa tehdään nimenomaan yhdessä, eikä se opi niinkään metsästämään yksin ja itselleen.

Koiran lukeminen ja sen oppiminen sekä hyviä opetuksia myös siinä epäonnistumisesta.

Koiran lukeminen on mielestäni äärimmäisen mielenkiintoinen asia, ja myös taito siihen. Oma halu sen oppimiseen on todella kova, mutta valitettavasti se on mielestäni myös ominaisuus jota joko on tai ei ole. Tämän tärkeän taidon oppiminen ei vaan kaikilta onnistu, vaikka kuinka haluaisi. Omia kokemuksiani on muun muassa, että kun aika ajoin luulen jo osaavani ja ymmärtäväni jotain.

Välillä kumminkin löydän itseni parhaimmillaan tai pahimmillaan nolona koiran edessä ja tajuan olleeni todella lyhytnäköinen ja jopa ylimielinen.

Itse miellän koiran lukemisen taito sanan tarkoittavan tiivistettynä sitä, että osataan ymmärtää mitä koira milloinkin tarvitsee edetäksemme haluamassamme asiassa. Tämä korostuu etenkin nuoren koiran kehitysiässä.

Esimerkiksi peruskoulutusvaiheessa yleisiä virheitä on, että koulutetaan itse väsyneenä ja tai väsynyttä koira. Väsynyt ohjaaja on monesti väärässä roolissa antamaan selkeitä ohjeita ja pysymään rauhallisena. Väsyneen koiran vastaanottokyky on varsin rajallinen. Molemmille on eduksi lykätä harjoitukset tuonnemmaksi, eikä tehdä mitään koulutukseen liittyvää. Tuolloin on ihan parasta vaikka maata sohvalla kaulakkain, kuin ottaa väsyneenä tehokkaasti takapakkia, niin suhteessa, kuin koulutuksessakin.

Nuorta koira ei myöskään kannata mielestäni aina kouluttaa silloin, kun kalenteriin siihen on varattu aikaa. Ensin olisi hyvä istahtaa alas ja kuulostella hetki, että olenko sopivassa tilassa kouluttamaan. Tämä korostuu, jos aletaan opettaa jotain aivan uutta. Jo opittujen asioiden kertaamista voi toki tehdä hiukan väsyneenäkin.

Tästä voinkin kertoa yhden oman hyvän kokemuksen miten ei kannata tehdä. Seisojani oli noin kahdeksan kuukauden ikäinen, ja sen nouto alkoi olla mielestäni aika varmallalla mallilla. Haetutin sillä kaikkea mahdollista, sukista supikoiraan ja se teki hommat reippaasti ja iloisesti, eli se tykkäsi kaikesta yhdessä tekemisestä. Toisin sanoen koulutus oli edennyt järkevästi, sekä johdonmukaisesti.

Sitten minulla oli työrupeama jossa tein kaksi viikkoa pitkää päivää ja koiran koulutuksessa ei tapahtunut mitään. Sitten tein hölmön treenin. Katoin kelloa että meillä on noin 30 minuuttia aikaa tehdä perustreeni. Koira autoon ja menoksi koulutusalueelle. Koira rinnalle. Käsky: paikka ja vein supikoiran noin 30 metrin päähän tielle. Palasin rinnalle ja käskystä nouto. Koira lähti tutun iloisesti, niin kuin ennenkin ja otti supin suuhun, mutta alkoikin leikkiä sillä, eikä tuonut vaikka komensin.

Sitten tein sen nuorelle kehitysvaiheessa olevalle koiralle perusmokan, minulta palo pinna. Karjaisin ja menin vahvistukseksi vielä torumaan rinnalle. No siihen loppuivat noudot vähäksi aikaa. Kyllä otti pannuun ainoastaan oma hölmöys. Olin sortunut peruskaavaan, eli väsyneenä, liian kireällä aikataululla ja täydellistä suoritusta odottaen. Virheeni johdosta otimme takapakkia koulutuksessa.

Pidimme harjoituksissa parin päivän tauko, jotta olin itse koulutuskunnossa. Sitten aloitettiin aivan peruskaavalla. Ajan kanssa noudon varmuus palasi siihen missä olimme ennen hölmöilyäni.

Toinen astetta suurempi möhlä kävi keväällä samaisen koiran ollessa yhden vuoden vanha. Edellisenä syksynä se oli jäljestänyt jo varsin varmoin töin useita supikoiria haaskoilta käsin. Kevään tullessa homma jatkuin ja lähdin liian itsevarmana (*taas kerran*) jahteihin. Ensimmäinen supin jäljestys oli noin yksi kilometri, ja koira palasi takaisin. Ihmettelin tilannetta ja vein koiran jäljen päähän. Edettiin niin sanotusti tuuppimalla, kunnes supi oli mennyt kiviraunioon. Terrieri alle, mutta mitään ei ollut tehtävissä ja vislasin sen pois.

Seuraavassa startissa sama homma ja nyt toruin koira, että mikäs siinä on niin vaikeaa. Seuraavassa jäljestys oli taas edellistä lyhyen ja taas toruin enemmän. Homma jatkui samalla kaavalla, kunnes koira kääntyi jo 100 metrin kohdalla takaisin.

Olin aivan ihmeissäni että mitä koiralle on talven aikana tapahtunut. Mihin ihmeeseen voi luontainen into hävitä noin vain. En löytänyt koirasta mitään terveystilaa, minkä vuoksi homma tyrehtyi. Mietin asiaan monta päivää, kunnes mieleeni tuli niinkin yksinkertainen asia, että milloin olen koira kehunut. Sehän on erittäin miellyttämisen haluinen koira ja pyrkii tekemään kaikkensa, että olen tyytyväinen. Voisiko tosiaan olla niin yksinkertaisesta ja pienestä kiinni.

Pohdiskelin, että asia täytyy yrittää saada jotenkin selväksi. Testasin asian siten, että vein koiran tuulen alta häkkisupille. Se haukahteli innoissaan, mutta kun minä saavuin paikalle, se meni hiukan kyyryyn ja oli epävarman näköinen, että saako tätä nyt haukkua, vai ei. Voi sitä häpeän määrään, kun tajusin missä vika koiran toimimattomuuteen on! Se löytyi jälleen kerran peilistä!

Olin kerta toisensa jälkeen vain torunut sitä supinjäljeltä ja lopulta se ei enää vaan yksinkertaisesti tiennyt mitä sen pitää tehdä! Täytyy sanoa, että sillä hetkellä opin paljon ja toivottavasti oppi myös pysyy!

Treenit jatkuivat taas siten, että palattiin perusasetelmaan ja kehumisen kautta homma elpyi siihen mihin jäi. Kokemuksen myötä ollaan edetty hiukan pidemmällekin. Tässä kohtaa täytyy todeta että onneksi koirat on myös anteeksi antavaisia.

Koiran ruokinta ja sen yllätykset

Kunnon ruoka on koiralle tärkeä

Omat kokemukset on pistänyt pohtimaan, että kuinka moni mahdollisesti saakaan sen toimimattoman koiran, tai koira saa jopa monttutuomion, pelkästään sille soveltumattoman ravinnon vuoksi.

Syksyjen pintasesongin aikaan meillä on välillä pitkiäkin kausia, jossa koiran kulutus on todella kovaa.

Esimerkiksi seisojani koulutusvaiheessa olin pari vuotta sitten tilanteessa, jossa menttiin useina iltoina viikossa. Syötin koiralle tunnetun valmistajan energiaruokaa ja koiran työt olivat heikohkoja. Lähimmät supit nyt saatiin, mutta pidemmät jäljestykset tuottikin jo heti vaikeuksia. Koira oli varsin nopeasti väsyneen oloinen, eikä oikein tuntunut toipuvan lyhyistä reissuista. Lisäksi se laihtui, sekä paskoi suunnilleen saman, mitä söikin. Koiran elimistö ei kyennyt sulattamaan kyseistä ruokaa riittävästi.

Sitten kokeilin jonkun kaverin suosituksesta toisen valmistajan energiaruokaa ja muutaman päivän syöttämisen jälkeen koira oli aivan toinen. Se aivan *"heräs"* henkiin ja johan alkoivat jäljestykset sujumaan. Vaikka jahtikausi oli edelleen rankkaa, niin se keräsi siitä huolimatta massaa ja palautui jahdeista todella hyvin.

Tarkoitukseni on tällä kertoa, miten paljon sopiva ruokinta voi muuttaa koira ja miten tärkeää se on aikoina jolloin kulutus on kovaa. Toivon herätteleväni myös niitä jotka eivät ole tätä asiaa ajatelleet/pohtineet. Yksi ruoka vaan sopii yhdelle ja toinen toiselle.

Ruuan soveltuvuuden eronhan näkee parhaiten ja nopeiden juuri aikoina, jolloin kulutus on kovaa, tai todella kovaa. Kerran viikkoon löysääminen ei kerro välttämättä vielä juurikaan totuutta, mutta sellaiselle koiralle riittää myös tietysti vähemmän energiapitoisempi ruoka.

Monestihan asia vaan menee niin, päädytään siihen marketin halvimpaan. Halvalla rehulla syötetään kaikki koirat ja sillä sitten vedetään, meni miten meni. Asiaan ei sen enempää pohdita, tai eri ruokia testata. Hyvällä tuurilla ruoka sopii ja koira pystyy työskentelemään täysipainoisesti, sekä se myös kehittyy aivan eri tavalla, kuin ruualla, joka ei anna sille tarpeeksi energiaa.

Huonolla tuurilla, koiran kyvyt ja taidot eivät pääse koskaan oikeuksiinsa. Meillä koiranomistajilla on aika iso vastuu koiran ruokinnasta, asia josta ei juuri puhuta

Koirien luonne erot ja se paljon puhuttu veren perintö

Omat ajatukset ovat tässäkin vuosien saatossa muuttuneet. Nuorena pidin parempana koira, jossa sitä virtaa pursusi enemmän, kuin nahkaan mahtuu ja sitä kovaa *"jätkä"* piti esittää jo siviilissä. Nykyään ajatukset ovat liki päinvastaiset. Omat kokemukset ovat kääntäneet ajatukset siten, että mitä rauhallisempi ja tasapainoisempi koira on siviilissä, niin parempi työskentelijä se on monesti myös metsässä.

Katson erittäin tarkasti uutta pentua valittaessa vanhempien luonnetta ja etenkin nartun. Itse koen, että narttu jättää kuitenkin enemmän, sitä mitä koira on sisältä ja uros jättää enemmän sitä mitä on päältä. Tämä käsitys on viimeisen vuoden aikana hiukan kyllä horjunut, mutta etupäässä on vielä kuitenkin näin.

Veren perinnöstä.

Tämä on erittäin mielenkiintoinen ja paljon puhetta herättävä aihe.

On aina ymmärrettävä se fakta, että hyvin paljon on ohjaajasta kiinni mitä koirasta saa irti. Osa kasvattajista, sekä osa koiria enemmän *"laittaneista"* pennun ostajista, osaa jo varsin nuoresta katsoa mitä pennusta saattaa tulla. Pennusta voi löytyä niitä tarvittavia piirteitä, joka on hyvin paljon kiinni kouluttajan kokemuksesta ja siitä lukutaidosta.

Itse en koe omaavani kyseisiä taitoja, joten luotan valinnassa siihen mainittuun tuntumaan. Olen tehnyt itselleni luokituksen, johon karkeasti tässä vaiheessa elämää nähneenä koiria näköjään helposti luokittelen, oli ne sitten omia tai muiden.

On koiria jotka saa jo äidin maidon mukana kootusti suvun vahvat vietit ja ainekset. Näitten koirien koulutus on joskus jopa hämmästyttävän helppoa ja tuntuu, ettei niitä tarvitse juurikaan

kouluttaa. Ne oppii ja ne jaksaa. Niistä tulee sopivissa käsissä suhteellisen helposti niitä kaivattuja rotunsa jatkajia, jotka ovat luontaisten kykyjensä vuoksi myös niitä vahvimpia periyttäjiä.

On koiria jotka eivät ole saaneet yhtä hyviä luontaisia lähtökohtia, mutta joilla on kova halu oppia. Näiden koirien kanssa voidaan päästä yhtä hyvin lopputuloksiin, kun edellä mainittujen kanssa, mutta se vaatii jo omistajaltaan enemmän viitseliäisyyttä, vaivannäköä, sekä pitkäjänteisyyttä. Nämä ovat monesti niitä koiria, joissa juuri omistajan rooli korostuu. Nämä päätyvät joskus malttamattoman omistajan käsissä joko monttuun, tai jos hyvin käy, niin se saa uuden omistan myötä uuden mahdollisuuden.

Näistä uuden mahdollisuuden saaneista koirista meillä on tiedossa myös monia menestystarinoita, joissa uusi omistaja on saanut parhaimmillaan koiran ”*aukeamaan.*” Omistaja on osannut juuri lukea, mitä koira on vailla. Koirat ovat nousseet aivan uudelle tasolle ja niillä on niitetty mainetta monilla rintamilla.

Itse suosittelin lämpimästi, että tätä vaihtoehtoa käytettäisiin enemmänkin. Kenenkään meistä ei tulisi olla niin itsekäs, että emme anna koiralle uutta mahdollisuutta. Itseltäni on muun muassa kaksi koira lähtenyt toiseen taloon ja koen varsinkin jäljestäpäin, että molemmat olivat järkiratkaisuja, nimenomaan koiran kannalta. Molemmissa tapauksissa koirat ovat saaneet itselleen sopivamman isännän ja päässeet asiassa eteenpäin. Jos kemiat ei synkkää, niin sitten ne ei vaan synkkää. Niinhän se on myös ihmiset keskuudessa.

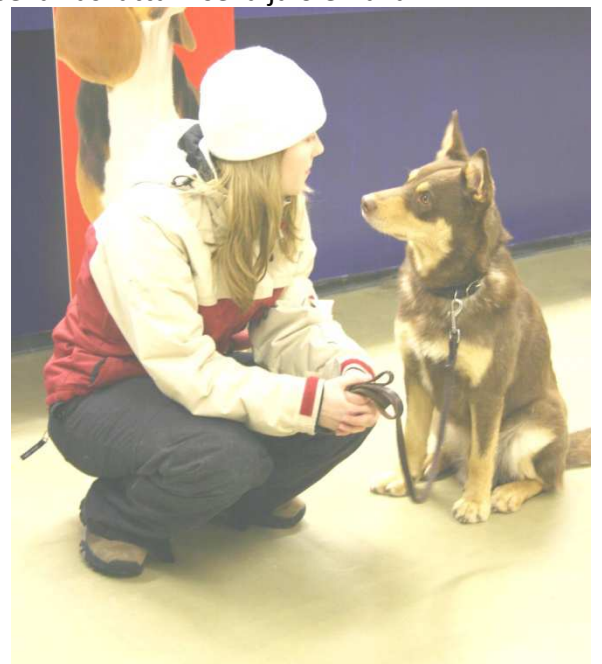
Kolmanneksi on koiria, joilla ei ole juurikaan luontaisia lähtökohtia, eikä myöskään haluja oppia asioita. Ne luokitellen itse niin sanotusti toivottomiksi tapauksiksi, koska omat taitoni eivät riitä herättämään näitä koiria toimimaan. Onnekseni näitä koiria on kohdalleni sattunut todella vähän.

Yhteys koiraan ja sen tärkeys

On hiukan rotu- ja jahtimuoto kohtaista, kuinka tärkeää yhteys pitää olla. Mitä enemmän sitä on, niin sen helpommin yhteiselo sujuu. Koira ymmärtää paremmin mitä sinä haluat ja toisinpäin. Yhteys ei synny mielestäni millään muulla, kuin johdonmukaisella kasvattamisella ja olemalla koiran kanssa mahdollisimman paljon.

Aivan pentuaikana ei ole mielestäni niin hirveän tärkeää mitä pennun kanssa tehdään, mutta pääasia on että ollaan yhdessä. Sitä viedään mahdollisimman moniin paikkoihin, että se tottuu moniin eri tilanteisiin. On hyvä että se näkee paljon erilaisia koiria ja ihmisiä. Sitä kuskataan autossa ja milloin missäkin vehkeissä ja kaikki tehdään yhdessä siten, että omistaja on aina ja kaikessa tukena. Siten koira oppii luottamaan isäntäänsä ja siitä tulee helpommin kuuliaisempi.

Sanoja ei tarvita, katseet kertovat kaiken

Sisä- vai häkki-koira

Jokainen pitää koiransa siellä missä parhaaksi näkee. Itse kannatan sisäkoiraa, vaikkakin menetän siinä myös jotain. Tähän saakka kertyneiden kokemusten ja monien keskustelujen perusteella näiden eroja on muun muassa: Sisäkoirasta tulee helpommin sosiaalisempi. Se tottuu paremmin ihmiseen ja ihmisiin. Kanssakäyminen on tiiviimpää molemmin puolin ja se myös leimautuu isäntäänsä mielestäni varmemmin ja tiiviimmin.

Koiran paikka laumassa tulee automaattisemmin selväksi, kun se on enimmäkseen johtajien valvonnan ja käskyjen alla.

Mitä olen varsinkin viimeisinä vuosina pistänyt merkille, on että jos talossa on useampi koira, niin sisäkoirat tulevat poikkeuksetta paremmin juttuun keskenään ja keskinäisiä välienselvittelyjä on vähemmän. Tämä on mielenkiintoinen seikka, mutta tuttavapiirissäni asia on todellakin liki järjestään näin, vaikka kyseessä on monen eri rodun edustajia. Kun miettii syitä tähän, niin se johtuu luultavasti osaksi juuri siitä, kun koirat on niin sanotusti jatkuvasti laumassa jossa ne ovat lauman johtajan kontrollin alla. Jos pientä purnausta esiintyy, niin siihen pääsee heti puuttumaan.

Se mitä taas todennäköisesti menetän koiran sisällä pitämisessä, on karvan laatu, turkin kehittyminen, tassujen kestävyys (*karkean sorapohjan vaikutus*) ja joskus mietin että kuinkahan paljon se vaikuttaa koiran äärimmäisen hajuainehajuaistin kehittymiseen. Ulkona ollessa koira käyttää hajuainehajuaistiaan aina enemmän, sen nuuhkiessa ilmapirtausten mukana tulevia erilaisia ja erivahvuisia hajuja. Aistein mahdollisuus kehittyä paremmaksi on otollisempaa, kuin sisäkoiralla.

Huoli meille soveltuvien metsästyskoirien tulevaisuudesta

Näiden aikojen jalostustoiminta on mielestäni karannut pääsääntöisesti aivan käsistä ja suurin syy tähän on tähän ihmisen perisynti, eli ahneus.

Näin kauan metsästyskoirien kanssa tekemisissä olleena joudun valitettavasti ja harmikseni toteamaan, että en oikein tiedä juurikaan kenneliä tai kasvattajaa, jonka pääsyy toimintaan ei olisi raha. On toki huomioitava, että kanavani ovat varsin rajalliset ja niiden perusteella ei todellakaan voi tehdä mitään yleistä, saati luotettavaa linjausta eri rotujen tilanteesta.

Oma luottamukseni kasvattajia kohtaan on kuitenkin se, että tiedän tällä hetkellä vain muutamien kasvattajien toiminnan olevan mielestäni hyvinkin oikealla tavalla vastuullista ja he pyrkivät ensisijaisesti jalostamaan juuri rotua ajatellen, mikä tulisi mielestäni aina olla tärkein. Toivon kovasti että luottamukseni muuttuu, paranee ja laajenee tulevaisuudessa.

Valitettavasti Suomessa on kenneleitä, jotka parhaimmillaan suoltavat vuosittain maailmalle paljon pentuja. Aina ei ajatella rodun tasoa, vaan raha on näillä kasvattajilla tärkeintä. Yhdistelmien taso ei aina ole sitä, mitä rotu milloinkin tarvitsee ja hakee.

Sana kasvattajan vastuu, on joillakin tahoilla menettänyt merkityksensä. Käyttäisin mieluiten vielä sanaa: kasvattajan SUURI vastuu, sillä kaikki se mitä me tänä päivänä tehdään, tulee olemaan tulevien sukupolvien käsissä. Oli se sitten hyvää tai huonoa ainesta.

Jalostuksella on tärkeää säilyttää metsästyskoirien hyvät metsästysominaisuudet.

Täytyy jaksaa ajatella asiaan tämän hetken omaa etua pidemmälle. Me ollaan täällä kuitenkin itse kukin oma aikansa, mutta se aika on joka tapauksessa naurettavan lyhyt, suhteessa tulevaisuuteen. Tuona lyhyenä aikana, me voidaan saada yllättävän paljon sutta tai hyvää aikaan, jonka korjaaminen tulee olemaan tuleville jalostajille, jossain tapauksissa jopa mahdoton tehtävä.

Tämän edellisen tekstin perusteella voikin sitten päätellä omat jalostusperiaatteeni. Ne ovat, että teetän pentueen vain niistä rotunsa parhaista edustajista, jotka täyttävät muun muassa vaatimustasoni ajatukset. Kriteerit ovat: toimintavarmuus, luonne, terveys, rodun vaatimukset täyttävä koko (*etupäässä luolakoirissa*), suku ja sitten tulee karvanlaadut/vastaavat. Näillä vaatimuksilla olen saanut yhden pentueen aikaiseksi ja yhdistelmä toimi siinä määrin, että olisin tehnyt siitä jatkoa, ellei kasvain olisi puuttunut peliin.

Että tämmöistä näin alkuun. Tätä asiaan olisi vissiin mielessä pienen kirjan verran, mutta tässä tapauksessa juttu on menossa Suomen Metsästysjärjestäjien netti-sivulle ja osa myös jäsenlehteen. Ei muuta kuin oikein hyvää kesän alkua kaikille ja hienoja hetkiä näiden meille niin tärkeiden koirien kera.

Terveisin: Tomi Nevalainen

Kuvat joissa ei ole valokuvaajan nimeä: Veijo Miettinen